

ЗАТВЕРДЖЕНО

20 січня 2026 р.

Головою Правління ГО «Український центр безпеки та співпраці» Сергієм Кузаном

ПОЛІТИКА

запобігання сексуальній експлуатації та порузі Громадської організації «Український центр безпеки та співпраці»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ця Політика запобігання сексуальній експлуатації та порузі (далі — Політика СЕН) визначає принципи, стандарти, правила та процедури запобігання, виявлення, повідомлення, розслідування та реагування на випадки сексуальної експлуатації, сексуальної поруги та сексуальних домагань у Громадській організації «Український центр безпеки та співпраці» (далі — Організація).

1.2. Політика розроблена відповідно до Конституції України, Кримінального кодексу України, законів України, а також міжнародних стандартів Організації Об'єднаних Націй та Міжвідомчого постійного комітету (IASC) щодо захисту від сексуальної експлуатації та поруги.

1.3. Дія Політики поширюється на членів Організації, членів Загальних зборів, членів Правління, Голову правління, працівників, волонтерів, партнерів, донорів, залучених експертів і консультантів, підрядників, бенефіціарів та будь-яких інших осіб, які діють від імені або в інтересах Організації.

1.4. Організація застосовує політику абсолютної нетерпимості до будь-яких форм сексуальної експлуатації, сексуальної поруги та сексуальних домагань.

1.5. Метою Політики є:

- запобігання сексуальній експлуатації та порузі;
- створення безпечного середовища для бенефіціарів, працівників та інших залучених осіб;
- забезпечення ефективних, доступних та безпечних механізмів повідомлення;
- належне розслідування інцидентів;

- захист прав, безпеки та гідності постраждалих осіб.

1.6. Політика СЕН застосовується у робочий і неробочий час, під час відряджень, поїздок, навчань, заходів, а також у період будь-якого виду відпустки (щорічної, лікарняної, відпустки для догляду за дитиною тощо).

1.7. Політика СЕН діє як на території Організації, так і за її межами, якщо поведінка пов'язана з діяльністю Організації або може вплинути на її репутацію, безпеку бенефіціарів чи залучених осіб.

1.8. Основні принципи Політики СЕН:

1. *Безпечне середовище*

Усі особи, залучені до діяльності Організації, зобов'язані створювати та підтримувати середовище, вільне від сексуальної експлуатації та наруги.

2. *Діти захищені*

Будь-які дії сексуального характеру щодо дітей — осіб, які не досягли 18-річного віку, — суворо заборонені.

3. *Колеги захищені*

Забороняється будь-який обмін сексуальних послуг на гроші, роботу, посади, товари чи послуги, включно з наймом секс-працівників.

4. *Бенефіціари захищені*

Забороняється зловживати владою, впливом або повноваженнями з метою вступу у сексуальні стосунки з бенефіціарами.

5. *Обов'язок повідомляти*

Кожна особа, залучена до діяльності Організації, зобов'язана повідомляти про будь-які підозри або відомі факти сексуальної експлуатації та наруги.

6. *Нульова толерантність*

Сексуальна експлуатація та наруга є грубими порушеннями та можуть бути підставою для негайного припинення співпраці.

1.9. Перелік принципів не є вичерпним. Інші форми неприйнятної поведінки, пов'язані із сексуальною експлуатацією або наругою, також можуть бути підставою для застосування заходів реагування.

1.10. Загальний контроль за виконанням Політики СЕН здійснює Голова правління, а безпосередню координацію — уповноважена особа з питань СЕН, призначена рішенням Правління.

1.11. Політика СЕН переглядається не рідше одного разу на три роки або у разі змін у законодавстві чи міжнародних стандартах.

2. ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. У цій Політиці терміни вживаються у такому значенні:

Сексуальна експлуатація — будь-яке зловживання уразливим становищем, владою або довірою з сексуальною метою, включно з отриманням матеріальної чи нематеріальної вигоди в обмін на сексуальні дії.

Сексуальна наруга — будь-які дії сексуального характеру без добровільної згоди, із застосуванням сили, погроз або в умовах нерівності.

Сексуальні домагання — небажана поведінка сексуального характеру, що принижує гідність особи або створює ворожу, принизливу чи загрозливу атмосферу.

Дитина — будь-яка особа віком до 18 років.

Постраждала особа — особа, яка зазнала або могла зазнати сексуальної експлуатації чи наруги.

Уповноважена особа з питань СЕН — особа, призначена рішенням Правління, відповідальна за прийом повідомлень та координацію реагування.

3. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА

3.1. Організація здійснює належну перевірку персоналу, волонтерів та партнерів у межах, дозволених законодавством України.

3.2. Організація не залучає до діяльності осіб, які:

- перебувають на обліку в психоневрологічному або наркологічному диспансері;
- були звільнені з попередніх місць роботи через неетичну поведінку щодо бенефіціарів або колег.

3.3. У разі виявлення обставин, передбачених пунктом 3.2. у процесі співпраці, Організація припиняє відносини з відповідною особою.

3.4. Усі залучені особи зобов'язані пройти ознайомлення з Політикою СЕН та підписати письмову інформовану згоду на її дотримання, відповідно до додатку 1.

3.5. Організація регулярно проводить навчання та інформаційні заходи з питань запобігання сексуальній експлуатації та нарузі.

4. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ІНЦИДЕНТИ

- 4.1.** Повідомлення про можливий інцидент СЕН може подати будь-яка особа, зокрема працівник, волонтер, бенефіціар, партнер або свідок.
- 4.2.** Для повідомлення може використовуватися форма, наведена у Додатку 2 до цієї Політики.
- 4.3.** Каналами повідомлення є:
- електронна адреса Організації;
  - усна або письмова заява, подана Голові правління або уповноваженій особі з питань СЕН.
- 4.4.** Повідомлення можуть бути анонімними.
- 4.5.** Забороняється будь-яка форма переслідування або негативних наслідків щодо особи, яка добросовісно повідомила про інцидент.

5. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ

- 5.1.** Уповноважена особа з питань СЕН здійснює первинну оцінку повідомлення протягом трьох робочих днів.
- 5.2.** Первинна оцінка включає:
- оцінку ризиків для постраждалої особи;
  - перевірку достатності інформації;
  - прийняття рішення щодо початку розслідування.
- 5.3.** У разі обґрунтованої підозри уповноважена особа повідомляє Голову правління, який ініціює створення Комісії з розслідування у складі не менше трьох осіб.
- 5.4.** Комісія проводить розслідування з дотриманням принципів конфіденційності, неупередженості та поваги до прав сторін.
- 5.5.** Строк розслідування не може перевищувати 30 календарних днів.
- 5.6.** За результатами розслідування складається письмовий висновок із рекомендаціями (Додаток 3).

6. РЕАГУВАННЯ ТА САНКЦІЇ

- 6.1.** У разі підтвердження порушення Організація застосовує відповідні заходи реагування, зокрема:

- звільнення з роботи;
- розірвання договорів;
- припинення партнерства;
- звернення до правоохоронних органів.

6.2. Якщо інцидент містить ознаки кримінального правопорушення, Організація повідомляє правоохоронні органи.

6.3. У випадках, що стосуються дітей, повідомлення правоохоронних органів є обов'язковим та здійснюється невідкладно.

6.4. Забороняється застосування будь-яких санкцій до осіб, які добросовісно повідомили про СЕН або відмовилися брати участь у таких діях.

7. ПІДТРИМКА ПОСТРАЖДАЛИХ ОСІБ

7.1. Організація забезпечує постраждалим доступ до інформації щодо психологічної, медичної та юридичної допомоги.

7.2. Усі заходи здійснюються за принципом інформованої згоди та з повагою до гідності постраждалої особи.

*Додаток 1 до Політики СЕН***ФОРМА ІНФОРМОВАНОЇ ЗГОДИ НА ДОТРИМАННЯ ПОЛІТИКИ СЕН**

Я, _____ (ПБ), посада / роль у Фонді
_____, підтверджую, що:

- ознайомлений(-а) з Політикою щодо запобігання сексуальній експлуатації та порузі (СЕН);
- розумію принципи абсолютної нетерпимості до сексуальної експлуатації та порузі;
- зобов'язуюсь дотримуватися положень Політики СЕН у процесі виконання будь-якої діяльності, пов'язаної з Фондом;
- усвідомлюю обов'язок негайно повідомляти про будь-які відомі мені факти або підозри щодо порушень Політики СЕН;
- поінформований(-а), що порушення Політики СЕН може бути підставою для дисциплінарної, цивільної або кримінальної відповідальності.

Підпис: _____ Дата: _____

ШАБЛОН ВИСНОВКУ КОМІСІЇ З РОЗСЛІДУВАННЯ

Комісія з розслідування у складі: _____, розглянувши матеріали внутрішнього розслідування щодо можливого порушення Політики СЕН,

ВСТАНОВИЛА: (короткий виклад встановлених фактів)

ВИСНОВОК:

- порушення Політики СЕН підтверджено

- порушення Політики СЕН не підтверджено

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

- застосування дисциплінарних заходів
- припинення співпраці / контракту
- повідомлення правоохоронних органів
- інші заходи: _____

Підписи членів Комісії: _____